

## **Pregó de Sant Jordi d'Edgar Cantero, guanyador del premi Crexells 2007**

Senyores i senyors,

El passat 8 d'abril, a l'entrada de carruatges d'aquest palau, quan els directius de l'Ateneu Barcelonès m'encolomàveu l'honor i la responsabilitat de fer aquest pregó, vau voler alleugerir la pressió al meu damunt dient que podria parlar d'allò que volgués tan llargament com volgués. Tanmateix, per tal de no perdre'm en digressions de temps o espai, m'he imposat el deure d'acotar el tema del discurs a aquest dia i aquesta ciutat, i l'extensió, a mil paraules exactament. Comptant-hi aquestes. I aquestes.

Avui, com alguns de vosaltres probablement sabreu, és la diada de Sant Jordi.

Avui és el dia del ritual que es repeteix per la voluntat tàcita de repetir-nos, de perpetuar-nos; una tradició d'arrels ancestrals que un servidor, en la seva soma memòria, no pot remuntar fins més enllà dels mil nou-cents vuitanta. Per Sant Jordi, al col·legi s'anul·laven les classes de la tarda i els infants sortíem al pati per assistir a l'entrega de guardons dels jocs florals. Era quan les nostres obres en prosa o en vers, de creació obligatòria sota amenaça de suspens, competien per una rosa, un clavell o un gerani. Era quan el guanyador havia de pujar a l'escenari, fer un petó a la noia de BUP que oficiava l'acte, encarar-se als altres nens que se'n reien —els mateixos que l'estossinaven a l'hora d'esbarjo per robar-li el Bollycao—, i enrojolat i quequejant, garfint, tremolosa, la flor que en comptes de distingir-lo l'emasculava, llegir en veu alta els seus balbuceigs infantils que no interessaven a ningú.

Avui és el dia de la llegenda, consignada al *Costumari* de Joan Amades, d'un cavaller que va matar un drac per alliberar una vila de Catalunya, que segons Iacopo da Varazze, no era ben bé a Catalunya, sinó a Líbia, i que segons Avicena no era assolada per un drac, sinó una aranya gegant, que segons Anselm de Pannònia no fou morta per un cavaller, sinó per un veterà de la legió romana que només anhelava deixar l'espasa i retirar-se a una granja amb els seus records, una mica com el prota d'una pel·li de Clint Eastwood. I de fet, s'hi assemblava molt, a Clint Eastwood.

Avui és el dia que commemorem, successivament, la mort d'un màrtir cristià, l'onomàstica d'un croat, una festivitat religiosa, una exaltació romàntica, una essència nacional, un festival mediàtic i un muntatge comercial.

Avui és el dia del llibre, el dia D del *desembarcament* als expositors del 75% dels títols que s'editaran al llarg de l'any. És la batalla decisiva d'una guerra editorial amb gran devessall d'armament bibliogràfic: poca lectura lleugera, força volums de repetició, premis teledirigits, narrativa soporífera i molts llibres de consumició massiva. És l'estació de l'any en què els editors catalans s'apunyalen els uns als altres per publicar el manuscrit de qualsevol poca-solta mediàtic el nom del qual faci atractiva una portada, mentre els escriptors que es creuen "legítims" somiquegen com nenes en llurs columnes d'opinió dels diaris per aquest acte d'intrusisme professional.

Avui és el dia de la rosa, la jornada en què s'esgoten com per art de màgia les mateixes flors que la resta de l'any es marceixen al fons de la rebotiga, amb la vana esperança que Antonio Gala passi per allà i en triï una per dur-la a la solapa. Per un dia, les roses són útils: renoven amors, esmenen ruptures, fan somriure una mare, causen lluites de bandes entre venedors xinesos, pakistanesos i romanesos, paguen viatges de fi de curs, restauren edificis i curen la malària. Barcelona s'enjardina de roses naturals, d'hivernacle, transgèniques, hipertròfiques, monstruoses.

Avui és el dia en què onegen senyeres dalt dels autobusos. Celebrem la nostra catalanitat amb una rutina típica de la idiosincràsia catalana: treballant una jornada que hauria de ser festiva. És dia de baixar al centre, de tafanejar, de regalar, de recórrer en parella el Passeig de Gràcia escombrant la gentada a cops de colze, amb una flor a la mà esquerra i la dreta a la butxaca de la cartera i un somriure de joia i orgull patri als llavis. És el dia en què la fauna autòctona de la Rambla —composta de guiris, hippis, mims, pidolaires, *perroflautas*, prostitutes, pederastes, ionkis i morts vivents en general— és expulsada del seu hàbitat natural per deixar lloc a les parades i els taulells quadrats que proclamen en lletres daurades els noms capitals de la literatura catalana. Andreu Buenafuente. Isma Prados. Carles Rexach. Vicenç Villatoro.

Avui és el dia nacional de la desforestació. El dia de la dedicatòria atabalada i mecànica. El dia de les banderes, blaugranes i del Manchester United. El dia que acaba en una nit serena i amb un perfum de roses molles que puja de les clavegueres.

Avui, emperò, és un dia especial. Avui, per primera vegada, un *nerd* malalt d'Internet (un nen del segle vint-i-u, com cantaven Bad Religion) té l'honor immerescut d'erigir-se en aquesta tribuna per fer el mateix que fa al seu

wèblog, però en veu alta, amb audiència obligada i sense torn de rèplica. Avui, potser per error, o per progrés, o per variar, una institució de la longevitat i dignitat de l'Ateneu Barcelonès ha hagut d'escoltar els balbuceigs infantils d'un dibuixant de còmics de vint-i-sis anys, sense cap més mèrit literari que el d'haver dedicat una palla mental de tres-centes pàgines a una estrella de Hollywood —i l'adjectiu *mental* fins i tot sobra. Avui, com un tombant en la història, aquest solemne jardí s'ha estremit al sentir que el pregó de Sant Jordi inclou les paraules *palla*, *nerd*, *ionki*, *perroflauta*, *hippi*, *bollycao* i *Clint Eastwood*.

Avui, crec que per primer cop, el pregoner de Sant Jordi és un marrec que creu que la literatura no ha de servir per fer cultura. Ni per fer país. Ni per fer diners. Crec que la literatura ha d'entretenir. Ha de divertir. Això és el que pretenia aquest pregó. Tots aquells que hagueu rigut amb mi, o de mi, m'heu entès. A tots aquells que se sentin defraudats o insultats, els he de dir que